

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Pöytäkirja

1.12.2022

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Selvityshanke viranomaisten toimintaedellytyksistä kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjunnassa ja kyberpuolustuksessa, kokous 8/2022

Aika ke 16.11.2022 klo 13-16

Paikka Etelä-Esplanadi 4

Osallistujat

Nimi	Organisaatio	paikalla	poissa
Petri Knape, pj	SM	x	
Mikko Soikkeli, vpj	PLM	x	
Tiina Ferm	SM	x	
Minna Bloigu (varajäsen)	SM		x
Harri Ohra-aho	PLM	x	
Pentti Olin (varajäsen)	PLM		x
Stefan Lee	UM	x	
Emilia Mustajärvi (varajäsen)	UM		x
Tuija Kuusisto	VM	x	
Niko Mäkilä (varajäsen)	VM	x	
Aliisa Tornberg	TPK		x
Leena Antto (varajäsen)	TPK		x
Outi Slant	LVM	x	
Veikko Vauhkonen (varajäsen)	LVM		x
Kimmo Janhunen	OM	x	
Sari Kajantie	SUPO	x	
Jan Sjöblom (varajäsen)	SUPO		x
Anu Jaakkola	KRP	x	
Tero Muurman (varajäsen)	KRP		x
Janne Jokinen	PE	x	
Pasi Tolvanen (varajäsen)	PE		x
Jani Mattila	Valtori		x
Kasper Havupolku (varajäsen)	Valtori	x	
Kirsi Karlamaa	KTK		x
Sauli Pahlman (varajäsen)	KTK		x
Kimmo Ulkuniemi	Poha	x	
Tuomas Pöyhönen (varajäsen)	Poha		x
Rauli Paananen	LVM	x	
Marko Sjöroos	VNK	x	
Antti Söderholm (varajäsen)	VNK		x
Hannu Kotipelto, sihteeri	SM	x	
Juha Vehmaskoski (siht. varaj.)	SM		x
Sanna Virtaniemi, sihteeri	SM	x	
Kosti Honkanen, sihteeri	PLM	x	
Joona Lapinlampi (siht. varaj.)	PLM		x

Pöytäkirja

Nimi	Organisaatio	paikalla	poissa
Timo Nuutinen (alatyöryhmän pj.)	VM	x	
Tuomo Rusila (alatyöryhmän pj.)	PV	x	

Esityslista**1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen**

- Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

2. Esityslistan hyväksyminen

- Esityslista hyväksyttiin ehdotetun mukaisena.

3. Edellisen 5.10. kokouksen pöytäkirjaluonnoksen hyväksyminen

- Edellisen kokouksen pöytäkirjaluonnos hyväksyttiin.

4. Katsaukset alatyöryhmien työhön**a. Käsitteet ja sanasto**

- Alatyöryhmän puheenjohtaja totesi, että kyberia ei ole määritelty laintasolla. Aihetta sivuaa kuitenkin ns. KyberPTR-lainsäädäntö, joka on käsiteltävänä eduskunnassa. Lisäksi pohdintaa joudutaan käymään sen osalta, määrittelläänkö käsitteitä käytännön tarpeista vai lainsäädännön tarpeista käsin.
- Alatyöryhmässä on tunnistettu uusia käsitetarpeita, kuten taktinen kybertiedustelu, jossa ei ole olisi kyse tiedustelulainsäädännön alaan menevästä toiminnasta, vaan lähinnä tietoturvallisuusuhkien havaitsemisesta.
- Käydyssä keskustelussa todettiin, että käsitteet ja määritelmät ovat olennaisia sääntelyn ja käytännön kannalta ja samasta asiasta pitäisi käyttää viranomaisten kesken yhdenmukaista termistöä.

b. 3T ja yhteistyörakenteet sekä kumppanuudet

- Alatyöryhmän varapuheenjohtaja totesi, että aihealueessa on tunnistettu eri prosesseja, ja työryhmä on tästä yksimielinen. Toisaalta alatyöryhmässä on havaittu, että eri termeillä on eri merkityksiä eri hallinnonaloilla.
- Toisaalta alatyöryhmässä on myös todettu, että jo nykyisin on olemassa vakiintuneita yhteistyöryhmiä, joissa tietoja vaihdetaan.
- Lisäksi yksityisen sektorin suuntaan on tunnistettu tiedonvaihdon puutteita, joita voitaisiin kehittää muun muassa hankintasopimusten lausekkeiden päivittämisellä.
- Käydyssä keskustelussa tuotiin esiin, että on syytä selvittää hyödynnetäänkö jo nykyisellään kaikki lainsäädännön suomat mahdollisuudet tiedonvaihtoon ennen uusien säädösehdotusten laatimista.
- Lisäksi vaikuttaisi siltä, että kaikki olennainen tieto ei kulje hallinnonaloilla säännönmukaisesti alhaalta ylös. Asiantuntijataso ja ministeriötason välisellä yhteistyötasolla tunnistettiin niin ikään haasteita.
- Tilannekuvan osalta todettiin, että se palvelee päätöksentekoa ja on olennaista attribuution kannalta.

c. Kybervaikuttaminen ja tiedonhankinta

- Työryhmän työskentelyssä on tunnistettu, että kybervaikuttamisessa ja tiedonhankinnassa on kyse jatkuvasta prosessista ja Suomeen olisi luotava Task Force -tyyppinen toimintamalli, jollaisia on käytössä esimerkiksi muissa valtioissa.
- Esitettiin, että alatyöryhmän selvitys voitaisiin liittää varsinaisen selvityksen liitteeksi tai voisi ainakin olla tarvittaessa saatavilla myöhemmin.
- Käydyssä keskustelussa tuotiin esiin, että NIS2-direktiin täytäntöönpano edellyttää uutta kyberstrategiaa. Lisäksi alatyöryhmän työssä nähtiin selkeitä yhtymäkohtia 3T ja yhteistyörakenteet sekä kumppanuudet -alatyöryhmän tuottamiin lopputuloksiin.
- Keskustelussa tuotiin esiin myös, että alatyöryhmän työ tuo esiin selkeitä puutteita nykytilassa, jotka olisi korjattava.

d. Attribuutio

- Alatyöryhmän puheenjohtaja esitteli alatyöryhmän työn tilannetta ja toi esiin, että alatyöryhmän lopputuote käsittelee julkista attribuutiota. Alatyöryhmässä on havaittu, että kansainvälinen yhteistyö ja tiedonvaihto vaativat kehittämistä ja mahdollisesti myös kulttuurin muutosta kansallisesti. Alatyöryhmässä on myös korostunut riittävän tietoturvallisten järjestelmien puute, mikä korostuu usein kiireellisten asioiden käsittelyssä.
- Käydyssä keskustelussa kiinnitettiin huomiota siihen, että attribuutiossa on kyse myös kansallisen kannan muodostamisesta.
- Käydyssä keskustelussa nostettiin myös kysymys siitä, olemmeko kybertoimintaympäristössä liian reagoivassa lähestymistavassa ja tulisiko toiminnan olla enemmän ennakoivaa.

e. Viranomaisverkkojen suojaus

- Alatyöryhmän puheenjohtaja kertoi alatyöryhmän työn tilanteesta. Alatyöryhmässä on todettu, että Valtori ja STUVE ovat velvoitettuja tekemään tietoturvalvontaa, mutta viranomaiset eivät voi tukea niitä tietoturvalvonnassa. Tämä on todettu puutteeksi.
- Lisäksi on tunnistettu, että viranomaisverkkojen turvaaminen edellyttää riittävää resursointia, mitä osaltaan voisi parantaa kattava kybertilannekuva.
- Käydyssä keskustelussa tuotiin esiin, että nk. TUBE-laki ja TORI-laki vaativat päivittämistä. Lisäksi korostettiin, että tietoturvan ja tiedustelun rajan tulisi pysyä selkeänä viranomaisverkkojen suojauksesta puhuttaessa. Yksityiskohtana kiinnitettiin huomiota sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 272

§:ään, mihin ehdotettiin lisättäväksi myös viranomaisille mahdollisuus suorittaa kyseisen säännöksen mahdollistamia toimenpiteitä.

5. Muut asiat

- Esitettiin, että 14.12. pidettäisiin ylimääräinen työryhmän kokous. Esitys sai kannatusta.
- Lisäksi kysyttiin, onko työryhmän selvitystä mahdollista työstää edelleen selvityksen jättämisen jälkeen. Todettiin, että kyse on kehittämistarpeiden tunnistamisesta ja työtä on tarkoitus jatkaa edelleen selvityksen valmistumisen jälkeen. Eri hankkeiden käynnistäminen tapahtuu seuraavien eduskuntavaalien jälkeen.
- Puheenjohtaja kertoi hankeryhmän sihteeristön tuottavan seuraavaan kokoukseen mennessä ensimmäisen luonnosversion mietinnön keskeisistä luvuista kommentoitavaksi ja keskusteltavaksi 7.12. kokouksessa.

6. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen 15.57.